

Roll No. ....

Total Printed Pages -2

[2]

**F - 943**

**M.A. (Classics) (Fourth Semester)  
EXAMINATION, May - June, 2022**

**व्याकरणम्  
वैकल्पिक प्रश्नपत्रम्  
षष्ठम् प्रश्नपत्रम्**

*Time : Three Hours]*

*[Maximum Marks:80*

**सूचना: सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।**

1. प्रत्ययस्य लुम्बलुपः इति सूत्रे प्रत्ययग्रहणस्य  
किं प्रयोजनं भगवता प्रदर्शितमिति सुस्पष्ट मु पपाद्यताम् **20**  
**अथवा**  
अणुदित्सूत्रेऽप्रत्यय ग्रहण फलयुपवर्ण्य अणग्रहण प्रत्याख्यान  
प्रकारं उच्यताम्
2. तपरस्तकालस्य सूत्रस्य महाभाष्यकारमत मुपपाद्यताम् **20**  
**अथवा**  
येनविधिरित्यस्य तदन्तविधिविषयत्वं निर्णय ग्रहणोपाधीनां

तदन्तोपाधिप्रसङ्गोवार्यताम्

3. भर्तृहरिणा प्रतिपादितं ब्रह्मस्वरूपं निरूप्यताम् **20**

**अथवा**

वाक्यपदीयस्य स्फोटसिद्धांतः निरूपणीयः

4. निम्नाङ्कितासु कारिकासु चतुर्णां विवेचनां कुरुत **20**
- (i) अध्याहितकलां यस्य कालशक्तिमुपाश्रिताः।  
जन्मादयो विकाशः षड्भावभेदस्य योनयः।।
- (ii) नित्याः शब्दार्थसम्बन्धास्तत्राम्नाता महर्षिभिः।।  
सूत्राणां सानुतन्त्राणां भाष्याणाञ्च प्रणेतृभिः।।
- (iii) पदेन वर्णा विद्यन्ते वर्णेष्ववयवा न च।  
वाक्यात्यदानामत्यन्तं प्रविवेको न कश्चन्।।
- (iv) साधुत्वज्ञान विषया सैषा व्याकरणस्मृतिः।  
अविच्छेदेन शिष्टानामिदं स्मृतिनिबन्धनम्।।
- (v) आत्मरूपं यथाज्ञाने ज्ञेयरूपं च दृशयते।  
अर्थरूपं तथा शब्दे स्वरूपं च प्रकाशते।।
- (vi) अम्बाम्बेति यथा बालः शिक्षमाणः प्रभाषते।  
अव्यक्तं तद्विदां तेन व्यक्ते भवति निर्णयः।।
- (vii) नादस्य क्रमजन्मत्वान्न पूर्वं न परश्च सः।  
अक्रमःकुमरूपेण भेदवानिव जायते।।

**P.T.O.**

**F - 943**